

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

7/11238
GK: 33

27 KASIM 2012

ÇOK İVEDİ

Sayı : 43728771-610.00/
Konu : 7/11238 Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 01.11.2012 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-2282/4703 sayılı yazısı.

İlgi yazıda, Bursa Milletvekili Turhan TAYAN'ın Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a tevcih ettiği yazılı soru önergesinin kendileri adına Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasının tensip edildiği belirtilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :

1- Yazılı soru önergesiyle ilgili cevaplar
(3 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği :

- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bilgi :

- Başbakanlığa

Adres: Necatibey Cad. No:110/A-06100 Yücetepe-ANKARA

Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97

Faks: +90 (312) 294 69 77

Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

sozdemir@kalkinma.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.

Evrak teyidi <https://dpteb.dpt.gov.tr/Sorgu> adresinden 381H-I71E-8PH9 kodu ile yapılabilir.

BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN TURAN TAYAN'IN BAŞBAKANIMIZ SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN'A TEVCİH ETTİĞİ YAZILI SORU ÖNERGESİYLE İLGİLİ CEVAPLAR:

TÜİK'den açıklanan zengin-fakir araştırması sonuçlarına göre;

Türkiye'de zengin ve yoksul arasındaki fark yerinde saydı. 2011'de en zengin %20'nin toplam gelirden aldığı pay, en yoksul yüzde 20'nin aldığı payı 8'e katladı. TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması 2011 verilerini açıkladı. TÜİK araştırmasına göre, eşdeğer hane halkı kullanılabilir gelirlere göre oluşturulan yüzde 20'lik gruplarda en yüksek gelire sahip son gruptakilerin toplam gelirden aldığı pay yüzde 46,7 iken, en düşük gelire sahip ilk gruptakilerin toplam gelirden aldığı pay yüzde 5,8 olarak gerçekleşti.

Türkiye'de hane halkı başına düşen ortalama yıllık kullanılabilir gelir 24 bin 343 lira iken, ortalama yıllık eşdeğer hane halkı kullanılabilir gelir 10 bin 774 lira oldu.

Eşdeğer hane halkı kullanılabilir gelirin yüzde 50'si dikkate alınarak belirlenen yoksulluk sınırına göre, nüfusun yüzde 16,1'i yoksulluk riski altındadır. Yüzde 61,8 hanenin taksit ödemeleri ve borçları bulunuyor; bu borç ödemeleri yüzde 26,2'sinin hanesine çok yük getiriyor.

Soru 1: Devletin organı TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) raporuna göre bu tablo ile hükümet üyelerinin ekonomi değerlendirmeleri arasındaki çelişkiyi nasıl izah ediyorsunuz?

Cevap 1: Gelir dağılımındaki eşitsizlik, bazı kesimlerin gelirden daha az pay almalarının bir sonucu olup, bu durum yoksulluğun görülme sıklığını da artırabilmektedir. Ancak, yoksulluğun parasal olduğu kadar parasal olmayan boyutları da önem taşımaktadır. Yoksulluğun parasal olmayan boyutları; temel insani faaliyetleri sürdürmek için gerekli olan başta sağlık ve eğitim olmak üzere temel hizmetlerden ve kültürel olanaklardan yararlanma, üretim etkinlikleri içinde yer alma ve karar alma süreçlerine katılma bakımından yaşanan yoksunluklar olup, buna maruz kalan kesimler sosyal dışlanma ile de karşı karşıya kalabilmektedir. Gelir eşitsizliğinin ve yoksulluğun azaltılması sosyal içermeyi güçlendirmekte ve toplumda sosyal adalet ve dayanışma kültürünü geliştirmektedir.

TABLO : 1- Gelir Gruplarının Toplam Gelirden Aldıkları Paylar ve Gini Katsayısı (2006-2011)

	(Yüzde)					
Yüzde 20'lik Dilimler	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Birinci Yüzde 20 (En yoksul)	5,8	6,4	6,4	6,2	6,5	6,5
İkinci Yüzde 20	10,5	10,9	10,9	10,7	11,1	11,0
Üçüncü Yüzde 20	15,2	15,4	15,4	15,3	15,6	15,5
Dördüncü Yüzde 20	22,1	21,8	22,0	21,9	21,9	21,9
Beşinci Yüzde 20 (En zengin)	46,5	45,5	45,3	46,0	44,9	45,2
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gini Katsayısı	0,40	0,39	0,39	0,39	0,38	0,38

Kaynak: TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması Sonuçları – Hanehalkı kullanılabilir gelire göre gini katsayısıdır.

Ülkemizin gelir dağılımına ilişkin göstergelerinde 2006 yılından bu yana önemli iyileşmeler görülmektedir. Gini katsayısı 2006 yılında 0,40 iken 2010 ve 2011 yılında ise 0,38'e gerilemiştir. Tablo:1 Gelir paylaşımının daha adil hale gelmesi ve ekonomik büyüme, yoksul kesimin ortaya çıkan refah artışından daha fazla yararlanmasını sağlamaktadır.

Soru 2: Halkın tepesine inen başta doğalgaz, elektrik, akaryakıt olmak üzere zam yağmurunun vatandaşın geçim sıkıntısını daha da bozacağı kesindir. Yoksullar için bir destek programınız var mıdır?

Cevap 2: Türkiye’de başta Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olmak üzere, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Milli Eğitim Bakanlığı, Yurtkur ve belediyeler gibi birçok kamu kurum ve kuruluşu tarafından yoksullara yönelik çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Söz konusu programlar arasında gıda, yakacak, barınma, eğitim, sağlık yardımları başta gelmektedir.

Ülkemizde göç, kentleşme, aile yapısında meydana gelen değişim, nüfus artışı ve işsizlik gibi nedenlerle sosyal hizmet ve yardımlara olan ihtiyaç devam etmektedir. Bu kapsamda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), Sağlık Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Milli Eğitim Bakanlığı, YURTKUR ve belediyeler gibi kuruluşlar tarafından 2011 yılında yapılan kamu sosyal yardım harcamaları bir önceki yıla göre yüzde 17,8 oranında artmış ve GSYH’ye oran olarak yüzde 1,18 olarak gerçekleşmiştir. (Tablo:2)

Kamu sosyal yardım harcamalarındaki önemli artışa paralel olarak sosyal yardım sisteminde gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaşılması ve etkinliğin artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Sosyal yardım sisteminde gerçek ihtiyaç sahiplerine etkin ve yeterli hizmet sunulması hedefi doğrultusunda, sistemde nesnel ölçütlerin oluşturulmasına yönelik Puanlama Formülü Projesi ile sosyal yardım alanında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar arasında iletişim ve işbirliğinin artırılmasına yönelik Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından devam ettirilmektedir. Puanlama Formülü Projesi kapsamında 2012 yılı Haziran ayı itibarıyla Türkiye İstatistik Kurumu tarafından ana alan anket çalışması tamamlanmış olup, 2012 yılı sonunda puanlama formülünün kullanılabilir hale getirilmesi planlanmaktadır. Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi ile hane yaklaşımına geçilerek yoksulluk envanteri oluşturulmuş, hane bazlı olarak kişilerin tüm sosyo-ekonomik verileri elektronik ortamda tutulmaya ve tüm süreç bu ortamda yürütülmeye başlanmış, kamu sosyal yardımlarında mükerrer yardımlar büyük ölçüde engellenmiştir. Söz konusu proje, sosyal yardım yapan belediyeler ve sivil toplum kuruluşlarının sisteme entegrasyonunun yapılması ile 2013 yılı Haziran ayı itibarıyla tamamlanacaktır. Ayrıca 2012 yılı Ocak ayı itibarıyla Genel Sağlık Sigortası gelir testi işlemleri söz konusu sistem üzerinden yürütülmeye başlanmış olup, 2012 yılı Eylül ayı itibarıyla 12.526.287 kişi, gelir testi sonucu sistem üzerinden çevrimiçi olarak SGK’ya iletilmiş ve söz konusu kişilerin sağlık hizmeti alması sağlanmıştır.

Soru 3: Kamu personeline yapılan %4+4 yıllık zam ile hükümetinizin kamu mal ve hizmetlerine yaptığı yıllık %50’lik zam karşısında geçinebilmeleri için vatandaşa ne tavsiye edersiniz?

Cevap 3: Hükümetimiz genel olarak işçi ve memur ücretlerinin enflasyon karşısında erimesi ve reel olarak artış kaydetmesinin sağlanması yönünde bir politika uygulamaktadır. Nitekim, normal maaş zamlarına ilaveten, her yıl ocak ve temmuz aylarında enflasyon oranının ve memur maaş zamlarından fazla çıkması durumunda aradaki fark memur maaşlarına yansıtılmaktadır. Bu çerçevede 2004-2012 yılları arasında memurların eline geçen net ortalama ücretler endeksi 112,7’den (1994=100) 161,1’e yükselmiş ve buna göre söz konusu dönemde memurların eline geçen ortalama net ücretler reel olarak yüzde 42,9 oranında artış göstermiştir. Aynı dönemde asgari ücretlerde de reel olarak artış kaydedilmiştir. 2004 yılında net asgari ücret endeksi 158,6 iken, 2012 yılında 193,2’ye yükselmiştir. Buna göre söz konusu dönemde net asgari ücret reel olarak yüzde 21,8 oranında artış kaydetmiştir. Bu durum 2004-2012 döneminde memurların ve asgari ücretle geçinenlerin ücretlerinin enflasyon oranlarından çok daha fazla artış gösterdiğini ortaya koymaktadır.

TABLO: 2- Sosyal Yardım Hizmeti Veren Kuruluşların Sosyal Yardım Harcamaları (2008- 2012)

Kurum	Yardım Türü	2008		2009		2010		2011	
		Kişi Sayısı	Gider (Bin TL)	Kişi Sayısı	Gider (Bin TL)	Kişi Sayısı	Gider (Bin TL)	Kişi Sayısı	Gider (Bin TL)
SGK	Yaşlı ve Özürlü Aylığı	1 266 174	2 018 629	1 321 373	2 366 527	1 363 670	2 562 228	1 337 989	2 795 433
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	Muhtaç Aylığı (Çocukları Muhtaç Aileler)	30 909	59 300	35 756	78 266	35 298	94 842	41 778	140 736
	Evde Bakım	113 000	399 899	204 652	959 303	284 595	1 567 245	352 859	2 271 343
	SYDV'ler (Fon) Tarafından Verilen Tüm Sosyal Yardımlar (1)	-	1 797 080	3 084 062	2 379 375	2 394 088	2 032 537	3 722 018	2 622 412
Vakıflar Genel Müdürlüğü	Muhtaç Aylığı (yetim ve özürlüler)	4 433	13 728	3 629	13 425	3 662	13 362	3 520	14 681
	İmaret Hizmetleri	149 530	98 005	137 100	88 909	21 746	17 074	20 215	20 716
	Vakıf Gureba Hastanesi Fakir Hasta Tedavileri (2)	4 935	726	6 975	1 068	7 414	1 087	-	
	Burs (ilk ve ortaöğretimdeki muhtaç öğrenciler)	10 000	4 555	10 000	3 756	10 000	2 709	15 000	2 930
Sağlık Bakanlığı	Yeşil Kart Uygulaması (3)	9 225 745	4 031 000	9 647 131	5 506 000	9 451 583	4 951 034	8 928 943	5 164 328
Milli Eğitim Bakanlığı	Burs (ilk ve ortaöğretimdeki muhtaç öğrenciler)	172 940	113 137	184 295	151 596	211 911	188 637	234 188	266 186
Yurtkur	Burs (yüksek öğretimdeki muhtaç öğrenciler) (4)	181 490	320 823	198 707	375 601	234 130	535 108	320 912	804 125
TKİ	Kömür Yardımı		433 283		594 500		557 798		654 306
TTK	Kömür Yardımı		5 318		15 425		20 650		12 836
Belediyeler	Tüm Sosyal Yardımlar (5)	-	519 034	-	484 860	-	452 813		543 685
									15 313
TOPLAM		-	9 814 517		13 018 611		12 997 124		717
TOPLAM/GSYH (Yüzde)		-	1,03	-	1,37	-	1,18		1,18

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, SGK, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Yurtkur.

(1) 2009 ve 2010 yıllarında kullanılan Yardım Bilgi Bankasının kullanımdan kalkıp Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesinin kullanıma geçildiği yıl olan 2011 yılında sosyal yardım alan kişi sayısı hakkında sağlıklı bilgi bulunmadığından, 2012 yılı ilk 9 aylık bölümü fayda sahibi kişilerin (3.787.462 kişi) 12 aya tamamlanarak 2010 yılı ile ortalaması alınması yoluyla 2011 yılı tahmin edilmiştir.

(2) Vakıf Gureba Hastanesi tüm eklentileriyle birlikte 25 Ekim 2010 tarihinde Bezmialem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine devredildiği için 2011 yılı rakamlarına yer verilmemiştir.

(3) Kişi sayısı, Yeşil Kartı aktif olan kişi sayısını göstermektedir.

(4) Üniversitelerin kendi bütçelerinden öğrencilerine verdikleri yardımlar bu rakama dahil değildir.

(5) Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından açıklanan Belediyelerin Bütçe Giderlerinin EKod 4'e göre tasnifindeki Hanehalkına Yapılan Transferler kalemindeki rakamlar alınmıştır. Yararlanan kişi sayısına ilişkin bilgi mevcut değildir.